

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı **Sayın Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali Öztunç

Kahramanmaraş Milletvekili

ABD savcıları, Zarrab'ın İran'a yönelik ambargoları delmek amacıyla uluslararası bir para transfer ağı kurduğunu, bu ağda Türkiye'deki kamu bankalarının ve üst düzey siyasi isimlerin de rol oynadığını ileri sürmüştü. ABD'de görülen yargılama sürecinde Reza Zarrab, yaptırımların delinmesi amacıyla kurulan sistemde görev aldığını kabul etmiş, savcılıkla iş birliğine giderek itirafçı oldu. Mahkemede verdiği ifadelerde dönemin Ekonomi Bakanına milyonlarca avro ve dolar tutarında rüşvet verdiğini, İran'la yapılan altın ve enerji ticaretinin siyasi koruma altında yürütüldüğünü söylemiş ve Türkiye'deki bazı kamu görevlilerine milyonlarca dolar ve avro tutarında rüşvet verdiğini beyan etmiştir. ABD yargısı bu beyanları ve sunulan delilleri değerlendirerek söz konusu suçlamaları yargılamaya konu etmiş, Halkbank Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Hakan Atilla mahkûm edilmiş, Halkbank hakkında da yıllarca süren bir dava yürütülmüştür.

Reza Zarrab dosyası yalnızca bir "ambargo delme" davası değil, aynı zamanda devlet-sermaye ilişkilerinin ve siyasal iktidarın sermaye gruplarıyla kurduğu bağların ortaya çıktığı görülmüştür.

Buna karşın, Türkiye'de aynı olaylar kapsamında rüşvet aldığı iddia edilen, kamu gücünü kullanarak bu sisteme destek verdiği öne sürülen hiçbir kamu görevlisi veya siyasi hakkında etkin bir adli süreç işletilmemiş, dosyalar kapatılmış ve herhangi bir mahkûmiyet kararı verilmemiştir.

Aynı olay, aynı kişiler ve aynı iddialar bakımından ABD'de suç olarak değerlendirilen fiillerin Türkiye'de neden yargı konusu yapılmadığı, Türk yargısının bu iddiaları hangi hukuki gerekçelerle sorgulamadığı ve kamuoyunda oluşan çifte standart algısının nasıl giderileceği açıklığa kavuşturulması gereken önemli bir kamu yararı meselesidir.

Buna istinaden;

1. ABD’de görülen Reza Zarrab davasında Türkiye’deki kamu kurumları ve kamu bankalarına ilişkin ortaya atılan iddialar hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir idari inceleme veya denetim yapılmış mıdır?

2. ABD mahkemelerinde dile getirilen ve kamuoyuna yansıyan rüşvet, kara para, usulsüz para ve altın transferi iddiaları doğrultusunda Türkiye’de herhangi bir mali inceleme başlatılmış mıdır? Rüşvet, kara para, usulsüz para ve altın transferi gibi işlemleri ABD mahkemeleri suç sayarken, Türk yargısı bunu normal mi karşılamaktadır?

3. Halkbank’ın ABD’de devam eden yargılama sürecinin sona ermesine ilişkin yapılan anlaşmanın Türkiye Cumhuriyeti’ne doğrudan veya dolaylı mali yükümlülüğü olmuş mudur? Olduysa tutarı ne kadardır?

4. ABD’deki dava sürecinde Türkiye’deki kamu bankalarının uluslararası yaptırımların ihlalinde rol aldığı yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?

5. Söz konusu süreç nedeniyle kamu bankalarının uluslararası itibarı, dış finansmana erişimi veya mali yapısı olumsuz etkilenmiş midir? Etkilenmişse bunun ekonomik maliyeti ne kadardır?

6. Bakanlığınız, ABD mahkemelerinde ortaya çıkan iddiaların aydınlatılması amacıyla Reza Zarrab dosyasında bahsi geçen para transferleri, altın transferi ve finansal işlemler Türkiye’deki mali denetim mekanizmalarınca incelenmiş midir? ABD’li makamlardan Reza Zarrab’ın itirafları doğrultusunda bilgi ve belge talep edilmiş midir?

7. Uluslararası yaptırımların ihlal edildiği iddiaları nedeniyle Türkiye’nin finansal sistemi ve kamu bankalarının benzer risklerle karşılaşmaması için son yıllarda hangi ilave tedbirler alınmıştır?

8. Kamuoyunda uzun yıllardır tartışılan bu iddiaların tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulması amacıyla Bakanlığınız yeni bir inceleme veya araştırma başlatmayı planlamakta mıdır?

9. ABD yargı makamlarının dosyaya ilişkin paylaştığı bilgi ve belgelerden Türkiye Cumhuriyeti makamlarına resmi kanallarla iletilenler bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bunlar doğrultusunda herhangi bir işlem yapılmış mıdır?

10. Reza Zarrab’ın ABD mahkemelerinde yemin altında verdiği ve rüşvet iddialarını içeren ifadeleri Türkiye Cumhuriyeti adli makamlarınca delil veya ihbar niteliğinde değerlendirilmiş midir?

11. ABD’de mahkeme kararlarına konu olan ve suç teşkil ettiği kabul edilen fiillerin Türkiye’de soruşturulmamasının hukuki gerekçesi nedir?

12. Aynı olay nedeniyle ABD’de mahkûmiyet kararları verilirken, Türkiye’de hiçbir kamu görevlisi veya siyasi hakkında dava açılmamasını Bakanlığınız nasıl açıklamaktadır?